

In memoriam Jüri Raudsepp

30.07.1930–01.06.2019

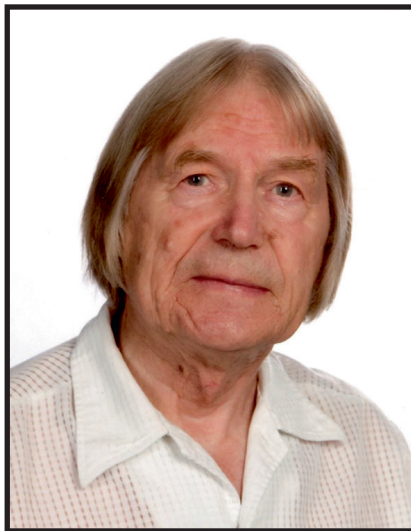
Juunikuu esimesel päeval lahkus meie hulgast kõrges eas kolleeg ja vaimulik Jüri Raudsepp.

Jüri Raudsepp sündis 30. juulil 1930. aastal. Pärast Kuressaare Keskkooli lõpetamist astus ta Tartu Riikliku Ülikooli arstiteaduskonda, mille lõpetas 1956. aastal. Seejärel töötas ta Kuressaare haiglas kirurgina ning 1959. aastal siirdus Moskvasse aspirantuuri. Meditsiinikandidaadi väitekirja pahaloomuliste kasvajate kemoterapiast kaitses ta 1965. aastal. Aastatel 1966–1979 oli ta teadur Eksperimentaalse ja Kliinilise Meditsiini Instituudis. Seejärel töötas ta kirurgina Tallinna Lastehaiglas.

Olulise pöörde oma edasises karjääris tegi ta 1983. aastal, kui asus õppima Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku Usuteaduse Instituudis. Oma elulooraamatus on ta seda põhjendanud nii: „Kahjuks pettusin teaduses, mida viljelesin, ja oma osas selles, samuti tehniseerivas, bürokratiseerivas ja koos sellega dehumaniseerivas meditsiinis. Samal ajal on aastatega süvenenud kiindumus teoloogiasse, mis on aidanud saada südamerahu, nii nagu jumalateenistustel alati kogen.”

Ta ordineeriti Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku (EELK) aseõpetajaks 1988. aastal ning alates 1992. aastast olid tal EELK õpetaja õigused. Oma vaimuliku haridusteed jätkas ta 1994. aastal USA Concordia Ülikooli teoloogilises seminaris. Pikki aastaid oli ta ise võrdleva usuteaduse õppejõud EELK Usuteaduse Instituudis ning maailmareligioonide õppejõud Tallinna Tehnikaülikoolis. Alates 1998. aastast töötas ta pikki aastaid arst-pastorina (haiglakaplanina) Põhja-Eesti Regionaalhaiglas.

Oma ülesandeid selles töös on ta selgitanud intervjuus ajalehele Eesti Kirik järgmiselt: „Raviarstidel on palju tööd ja jutuaamine patsien-

diga jääb tihti tagasihoidlikuks. Seda vaakumit saan täita mina, kuid hinge-hoiutöö, nagu ka arstimite võtmine, peab olema õigesti doseeritud. Sa ei tohi olla pealetükkiv ja haiget väsitada. Kui inimene tahab rääkida, siis sa lihtsalt kuulad ja ka see on hinge-hoid, kui oled kuulaja osas.”

Ta oli ka veendunud, et inimene, seistes silmitsi surmaga, vajab elufilosoofias midagi enam, ta vajab usku ja jumalasõna. Nendest põhimõtetest lähtudes ta oma tööd täie pühendumusega ka tegi.

Jüri Raudsepa huvidering oli väga lai, ta oli laia silmaringiga sügavalt erudeeritud inimene. Enda kohta on ta kriitiliselt märkinud järgmist: „Minu viga on selles, et olen laialdaste huvidega inimene, mis viib killustatusele. Sobiksin rohkem renessansiaega kui praegusse kitsalt spetsialiseeritud elukutsetega ühiskonda.”

Elu on aga näidanud, et stagnatsiooni hoiavad ära just inimesed, kes suudavad näha ja teha midagi igapäevasest rutiinist enam. Ja tema suutis. Meditsiini naasis ta seni Eestis mitte tavapärasel rollil. Praegu võib öelda, et Jüri Raudsepp

hakkas juba 30 aastat tagasi viljelema tänapäeval aktuaalseks peetavaid inimkeskse meditsiini põhimõtteid.

Eesti arstkonna ajalukku on Jüri Raudsepp jäädvustatud vaimulikuna, kes 1989. aastal õnnistas Eesti Arstide Liidu ja Tallinna Arstide Liidu lipu.

Märkimisväärne on olnud tema tegevus Raadio 7 saatejuhina alates 1996. aastast. Saatesarjas „Pärast aegade algust” tutvustas ta arheoloogilisi leide maailmas, millele leidub viiteid Vanas Testamendis. Teises saatesarjas „Aja sirm” seletas ta ajaloolisi ja tänapäeva nähtusi läbi ajaprisma ning jõudis teha 125 saadet, mis olid kuulajate seas väga populaarsed. Raadio 7 järelehuüdes tema surma puhul nenditakse, et kokku 160 raadiosaate autorina kujunes talle omamoodi radiokogudus.

Ta oli ka viljakas kirjamees ja tõlkija. Aastal 2019 ilmus tema tõlkes Moskva kremli haigla kaua-aegse kirurgi Praskovja Moshentseva jutustus „Kremli haigla saladused (kirurgi märkmed)”. Seal on kirjeldatud mitmeid seni saladuseks olnud üksikasju omaaegse Nõukogude Liidu liidrite kohta.

Kadestamisväärne oli Jüri Raudsepa vitaalsus ja hea tervis, mida ta suutis säilitada kõrge eani. Võib olla on selle saladus asjaolus, mida ta rõhutas intervjuus ajalehele Eesti Kirik 2013. aastal: „Haigusi oleks tunduvalt vähem ja eluiga pikem, kui eestlased oskaksid puhata, Jumala kolmandat käsku täita.”

Jüri Raudsepp on maetud Tartu Raadi kalmistule. Tema elutee ja -töö oli pikk ja viljakas. Temast jääb helge mälestus kõigile, kes temaga kokku puutusid.

Põhja-Eesti Regionaalhaigla kolleegide ja Eesti Arstide Liidu eestseisuse nimel Andres Ellamaa